

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמד בְּרָבִים בְּיוֹם ב' נִסָּן תרצ"ד

[נְאֻמַּר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁת בֵּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

<p>שאלה: מדוע אומר ועתה, שמשמעו חידוש שלא היה קודם. תפלת דניאל על חורבן בית המקדש וגלות השכינה, חורבן גשמי. שממה חורבן רוחני. והאר פניך גילוי הארת פנים העליונים ויתוקנו כל הפגמים ותהיה ישועה לכל ישראל</p>	
<p>Question: Why does he say “and now” (וְעַתָּה), which implies a novelty that was not present previously? The prayer of Daniel is about the destruction of the Beis HaMikdash (Holy Temple) and the exile of the Shechinah — a physical destruction and a spiritual desolation. “And cause Your face to shine” — a revelation of the illumination of the supernal Face — and all blemishes will be rectified, and there will be salvation for all of Israel.</p>	
<p>“And now, listen, our G-d, to the prayer of Your servant and to his supplications, and cause Your face to shine upon Your desolate Sanctuary, for the sake of my Lord.” Behold, every expression of “וְעַתָּה” (“and now”) indicates a new development and a change from how it was previously.</p>	<p>וְעַתָּה שָׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל תְּחִנּוּתוֹ, וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמַיִם לְמַעַן אֲדַנִּי. הִנֵּה כָּל לְשׁוֹן וְעַתָּה מוֹרָה עַל חֲדוּשׁ דְּבַר וְשִׁנוּי מִכְמוֹ שֶׁהָיָה קִדְּמָה</p>
<p>For this is the essential inner meaning of the word “וְעַתָּה”: its interpretation and explanation is that now is not like it was before.</p>	<p>דָּהוּ תִּכְנֹן נוֹשֵׂא תְּחִנּוּת וְעַתָּה, דְּפָרוּשׁוֹ וּבְאִוָּרוֹ, הוּא דְּעָבְדְּשׁוֹ אֵינוֹ כְּמוֹ קִדְּמָה לְזֶה</p>
<p>Like the verse: “And now, Israel, what does Hashem your G-d ask of you except to fear...” — the interpretation of “וְעַתָּה” here too is a new matter, a change from before.</p>	<p>וּכְמוֹ וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל, מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שָׂאֵל מֵעַמְּךָ, כִּי אִם לִירְאָה וְגו', דְּפָרוּשׁ וְעַתָּה הוּא חֲדוּשׁ דְּבַר וְשִׁנוּי מִהַקִּדְּמָה</p>
<p>For the verse “And now, Israel” refers back to the earlier verse: “And Hashem said, ‘Get up, go lead the people, and they will come and inherit the land which I swore to their forefathers to give them.’”</p>	<p>דְּפָסוּק וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל קָאֵי אֲדִלְעִיל מִנִּיה: וַיֹּאמֶר ה' קוּמ וְלֵךְ לְמַסַּע לְפָנַי הָעַם, וְיָבֵאוּ וַיִּירְשׁוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְתָּם לְתַת לָהֶם</p>
<p>Rashi explains: “Even though you turned away from Him and erred with the Golden Calf, He said to me (Exodus 32), ‘Go, lead the people.’”</p>	<p>וַפֶּרַשׁ רַש"י: "אֵף עַל פִּי שִׁפְרָתְךָ מֵאַתְרֵיךָ וּטְעִיתְךָ. בְּעַגְלָה, אָמַר לִי (שְׁמוֹת ל"ב) לֵךְ נְחַם אֶת הָעַם</p>
<p>“And now, Israel,” Rashi explains: “Even though you did all of that, still His mercy and affection are upon you. And from everything that you sinned before Him, He is not asking of you anything but to fear [Him].”</p>	<p>וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל, פֶּרַשׁ רַש"י, "אֵף עַל פִּי שִׁעֲשִׂיתְךָ כָּל זֹאת, עוֹדְנֵנוּ רַחֲמֵינוּ וְחַבְתָּנוּ עֲלֵיכֶם, וּמִכָּל מַה שִׁחַטְתָּם, לְפָנָיו אֵינוֹ שׂוֹאֵל מִכֶּם כִּי אִם לִירְאָה</p>
<p>This is the meaning of “וְעַתָּה” — that it is a new thing: that even after they erred with the Golden Calf and sinned, it would have been appropriate that Hashem require of them repentance for the past.</p>	<p>דָּהוּ וְעַתָּה, שֶׁהוּא חֲדוּשׁ דְּבַר, דְּאַחַר שִׁטְעוּ בְּעַגְלָה וְחַטָּאוּ, הִנֵּה רְאוּי שִׁיִּדְרֹשׁ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהֶם שִׁיעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה עַל הָעֲבָרָה</p>

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיטָן תַּרְצִ"ד

[נְאָמַר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁת בֹּא תַרְצִ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

<p>Nevertheless, from everything they sinned before Him, He asks only that they have fear — this is the concept of “וְעַתָּה.”</p>	<p>וּמִכָּל מְקוֹם הִנֵּה מִפֶּל מֵה שֶׁחָטְאוּ לְפָנָיו אֵינוֹ שׂוֹאֵל מִכֶּם, "כִּי אִם לִירְאָה, דָּוָהוּ הַנּוֹשֵׂא דְתִיבַת "וְעַתָּה"</p>
<p>It is like saying: even if it's true that originally it wasn't possible for this to be, but now things are not like they were before — the obstacle has already been removed, and it is fitting for that which previously couldn't happen, to now be possible.</p>	<p>כְּאוֹמֵר דָּאָף גַּם אִם אָמַת הַדְּבָר אֲשֶׁר תַּחֲלֶה לֹא הִיָּה אֲפֹשֶׁר שִׁיְהִיָּה דְבָר זֶה, אָבֵל עֲכָשׁוּ אֵינוֹ פְּקֻדָּם, וּכְבָר הַוּוֹסְרָה הַמְנִיעָה וְרֵאוּי שִׁיְהִיָּה מֵה שְׁלֹא הִיָּה תַחֲלֶה.</p>
<p>And it requires understanding — what new thing is there here that it says: “And now, listen, our G-d, to the prayer of Your servant and to his supplications”?</p>	<p>וְצָרִיךְ לְהִבִּינֵי אֵיזָה חֲדוּשׁ דְּבָר יֵשׁ כְּאֵן שְׂאוֹמֵר "וְעַתָּה". "שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֵל תַּפְלַת עַבְדְּךָ וְאֵל תַּחֲנוּנָיו</p>
<p>However, the matter is as follows: Daniel's prayer is a prayer of exile, for Daniel was in exile and cried bitterly over the destruction of the Beis HaMikdash, the exile of the Shechinah, and the exile of Israel in all the lands of their dispersion.</p>	<p>אִךְ הַעֲנָנִן הוּא, דְּהִנֵּה תַפְלַת דְּנִיָּאֵל הִיא תַפְלַת הַגְּלוּת, דְּדִנִּיָּאֵל הִיָּה בְּגוּלָה וּבְכָה כְּמֵר נִפְשׁוּ עַל חֲרָבֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, גְּלוּת הַשְּׂכִינָה וְגְלוּת יִשְׂרָאֵל בְּכָל אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם,</p>
<p>This is what he explains in the continuation of his prayer and supplicates to Hashem, saying: “Incline Your ear, my G-d, and hear; open Your eyes and see our desolations and the city upon which Your Name is called...” etc.</p>	<p>דָּכֵן הוּא מְבַאֵר בְּהַמְשָׁךְ תַּפְלַתוֹ וּמִתְחַנֵּן אֵל ה' לֵאמֹר: "הִטֵּה אֲלֵקָי אָזְנְךָ וּשְׁמַע, פָּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שְׁמַמְתֵּינוּ, וְהִעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵיָהּ" וְגו'</p>
<p>For the concept of “desolation” (שְׁמָמוּת) is even greater than the concept of destruction, G-d spare us.</p>	<p>דְּעֲנִין הַשְּׁמָמָה הוּא עוֹד יוֹתֵר מֵעֲנִין הַחֲרָבֵי רַחֲמָנָא, לְצַלֵּן,</p>
<p>Because with destruction, there are various levels — for example, a house or a city that is destroyed, i.e., that it has been broken and ruined, shattered and dried out, as it is written: “And the river shall be destroyed and dried up.”</p>	<p>דְּבַחֲרָבֵי יֵשׁ כְּמָה דְּרַגּוֹת, וּכְמוֹ בֵּית וְעִיר חֲרָבָה — הֵינּוּ שְׁנֵי שְׁבָרָה וְנִחְרָבָה, עַס אִיז צוּבְרָאָקֶען און, "אויסגעטריקענטי, כְּמוֹ שְׁכָתוּב "וְנָהָר יִחְרַב וַיִּבָּשׁ"</p>
<p>The idea of <i>destruction</i> is that something has been lost and annihilated — but the idea of <i>desolation</i> (שְׁמָמוּת) is even worse than destruction.</p>	<p>דְּעֲנִין הַחֲרָבֵי הוּא שְׁנֵי שְׁבָרָה וְכָלָה, אָבֵל עֲנִין הַשְּׁמָמוּת הוּא, עוֹד יוֹתֵר מִחֲרָבֵי,</p>
<p>It is like a person who is weak and crushed by suffering and affliction, filled with pain — G-d spare us — a person who is broken and crushed in body, with no wholeness in him: wounds and bruises.</p>	<p>וּכְמוֹ אָדָם הַחֲלוּשׁ וּמְדַכָּא בְּיַסּוּרִים וְעֵנִי וּמְלֹא מַכּוֹבוּבִים רַחֲמָנָא לְצַלֵּן — הוּא אָדָם חָרַב, שְׁנִחְרַב וְנִדְכָּא גּוּפוֹ, שְׂאִין בוֹ מַתָּם, פְּצַע וְחַבּוּרָה</p>

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִסָּן תרצ"ד

[נְאֻמַּר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת בֵּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

And then there is a person who is healthy in all his limbs, and has intellect and good character traits — but he is a <i>desolate</i> person, a more “wasted” human being, who is empty of everything.	וַיֵּשׁ אָדָם בְּרִיא בְּכָל אַבְרָיו, וַיֵּשׁ לוֹ שִׁכְל וּבַעַל מַדוּת — אָבֵל הוּא אָדָם שְׁמָם, אִי וְיִסְטָעֵר מֵעֲנָשִׁי, שֶׁהוּא רִיק מְכֹל,
A voided human, who has no inner content; he is completely empty inside, filled with emptiness; too voided and too desolate.	אִי פּוֹסְטָעֵר מֵעֲנָשִׁי, שְׁאִין לוֹ תוֹדָה, עַר הָאֵט נִיט קִיין פְּנִימִיּוֹת כָּלֵל, כִּי הוּא מְמַלֵּא בְּרִיקוּת, עַר אִיז צו פּוֹסְטָעֵנוּעֵט און צו ווִיִּסְטָעֵטִי
So too, with a desolate house or city — it’s not that the house or city are broken and destroyed, rather, the house is good and complete, with beautiful rooms and furnished with household items; and similarly, the city is structurally intact — only that they are desolate from lack of inhabitants.	וְכֵן בְּבֵית וְעִיר שְׁמָמָה, אִין זֶה שֶׁהַבֵּית אוֹ הָעִיר הֵם חֲרָבִים וְנִשְׁבָּרִים, כִּי אִם הַבֵּית הוּא טוֹב וְשָׁלֵם בְּחֻדְרֵים יָפִים עִם כְּלֵי בַיִת, וְכֵן הָעִיר הִיא שְׁלֵמָה בְּבִנְיָנֶיהָ, אֵלָּא שֶׁהֵם שׁוֹמְמִים מֵאִין יוֹשֵׁב
As the expression goes: “And the desolate one — from lack of inhabitant — as is fitting for her.”	”וַיְכַמְאֵר ”וְהַשׁוֹמְמָה מֵאִין יוֹשֵׁב כִּי כִּפְרָאוֹי לָהּ
This is the meaning of: “And see our desolations and the city upon which Your Name is called.”	וְזֶהוּ ”וּרְאֵה אֵת שְׁמִמְתֵּינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ ”עֲלֶיהָ
It refers both to the desolation — may G-d spare us — of the Jewish people in all the lands of their dispersion, and to the desolation of the city upon which Your Name is called.	הֵן הַשְּׁמוֹם רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בְּכָל אֲרָצוֹת פְּזוּרֵיהֶם, וְהֵן הַשְּׁמוֹם שֶׁל הָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עֲלֶיהָ
For in general, this is spiritual destruction — may G-d spare us — both in the Jewish people in exile and in the Holy City.	דְּבִכְלָלוֹת הוּא הַחֲרָבָן רִוְחָנִי רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, הֵן בְּיִשְׂרָאֵל בְּגוּלָהּ, וְהֵן בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ
This is much more difficult and immeasurably greater than physical destruction.	דְּקוּשָׁה חֲרָבָה יוֹתֵר בְּאִין עֲרוּד מְכֹמוֹ הַחֲרָבָן גְּשָׁמִי
And this is why Daniel prays and pleads: “And cause Your face to shine upon Your desolate Sanctuary.”	וְאֲשֶׁר עַל כֵּן דָּנִיֵּאל מִתְפַּלֵּל וּמִתְחַנֵּן: ”וְהָאֵר פְּנִיךָ עַל ”מִקְדָּשְׁךָ הַשְּׁמָם
For the revelation of the illumination of the supernal Face is the general healing — which is the general salvation.	דְּגִלּוֹי הָאָרֶת פְּנִים הָעֲלִיוֹנִים, הִיא הַרְפּוּאָה כְּלָלִית, שֶׁהִיא יְשׁוּעָה כְּלָלִית
For when the illumination of the supernal Face is drawn forth — a revelation of G-dliness —	דְּכַאֲשֶׁר מִשֻׁף הָאָרֶת פְּנִים הָעֲלִיוֹנִים בְּגִלּוֹי אֱלֻקוֹת
which is the meaning of: “Cause Your face to shine upon Your desolate Sanctuary,”	”דְּזֶהוּ ”וְהָאֵר פְּנִיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשְּׁמָם
then a general salvation will be drawn to the entirety of Israel and to the Holy City.	בְּמִשֻׁף יְשׁוּעָה כְּלָלִית לְכָלֵּלוֹת יִשְׂרָאֵל וְלָעִיר הַקֹּדֶשׁ

Frierdiker Rebbe

בס"ד * ללמד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִסָּן תרצ"ד

[נְאָמַר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת בֵּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

Meaning, that when all the spiritual lacks are filled, and the Divine light and revelation will be manifest in the world —	פרוש: דכאשר יתמלאו כל המחסורים הרוחניים, ויהיה, הגלוי ואור האלקי בעולם
this is the concept of “Cause Your face to shine” — a revelation of the supernal Face —	דזהו ענין "והאר פניך", גלוי פנים העליונים
then automatically, all material lacks in the entirety of Israel and in the Holy City will be repaired.	הנה ממילא יתקנו כל המחסורים הגשמיים בכללות ישראל ובעיר הקודש
שאלות בתפלת דניאל, שנענה בזכות אברהם. ומהו ענין הראיה והעין דלמעלה, הבטה בעין אחת ובשתי עיניו. הפסוק אם יוצר עין הלא יביט, הוא הוכחה נגד טעות הפילוסופים, כמו שכתב במורה נבוכים	
Questions in the prayer of Daniel, which was answered in the merit of Avraham. And what is the concept of <i>seeing</i> and the <i>eye</i> above — the idea of looking with one eye versus with both eyes. The verse “He who forms the eye, shall He not see?” is a proof against the error of the philosophers, as written in <i>Moreh Nevuchim</i> (Guide for the Perplexed).	
However, according to this, we must understand: why does he mention in this prayer the Name <i>Adnus</i> (אֲדֹנָי)? For it would seem unclear why it is necessary to mention any Name — he could have just said “for Your sake” simply, and that would suffice.	אמנם לפי זה צריך להבין למה מזכיר בתפלתו זו שם אדנות, דלכאורה אינו מובן למה צריך להזכיר השם, דהרי ליה לומר "למענך" סתם ויהיה מספיק
And if a Name must be mentioned, why specifically the Name <i>Adnus</i> ?	ואם הוא צריך להזכיר שם, למה שם אדני דוקא
Behold, in the Gemara (Berachos 7b) it says: “Rav said: Even Daniel was only answered in the merit of Avraham, as it is said (Daniel 9:17), ‘And now, listen, our G-d... for the sake of my Lord’ — it should have said, ‘for Your sake’; rather, it is because of Avraham, who called You ‘Master.’”	והנה בגמרא (ברכות ז, ב) איתא: "אמר רב, אף דניאל לא נענה אלא בשביל אברהם, שנאמר (דניאל ט, יז) ועתה שמע אל קונו כו' למען אדני — למענה מיבעי ליה, אלא בשביל אברהם שקראך אדון
And we must understand: what is the great wonder that Rav expresses, saying, “Even Daniel was not answered except in the merit of Avraham”?	וצריך להבין, מהו התמיהה הגדולה תמה רב ואמר "אף דניאל לא נענה אלא בשביל אברהם
After all, we find something greater than this: even Moshe Rabbeinu, peace be upon him, invoked the merit of the forefathers in his prayer, as it is written (Exodus 32:13), “Remember Avraham, Yitzchak, and Yisrael, Your servants...”	והלא גדולה מזה מצינו, דגם משה רבנו עליו השלום הזכיר זכות אבות בתפלתו, וכמו שכתוב (שמות ל"ב, יג) "זכר לאברהם ליעצק ולישראל עבדיך" וגו

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיסָן תרצ"ד

[נֶאֱמַר בַּשַּׁבָּת קִדְשׁ פְּרִשְׁתָּ בֵּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

<p>If so, what is this great surprise that Rav expresses — that <i>even</i> Daniel was not answered except in the merit of Avraham? From this it implies that Moshe’s mentioning the merit of the forefathers is not wondrous or surprising at all, but Daniel’s case <i>is</i> a great novelty.</p>	<p>וְאִם כֵּן מֵהוּ הַתִּימָא הַגְּדוּלָה שְׁמַתְמִיָּה רַב דְּאַף דְּנִיָּאֵל לֹא נִעֲנָה אֱלֹא בְּשִׁבִיל אַבְרָהָם, דְּמִשְׁמַע מִזֶּה דְּזָה מַה שְׁמִשְׁה רַבְּנֵי עַלְיוּ שְׁלֹוֹם הַזְּכִיר זְכוּת אָבוֹת בְּתַפְלָתוֹ אִין זֶה פְּלֵא וְעִנְיָן שֶׁל תִּמָּא כָּלֵל, אָבֵל זֶה מַה שְׁדְּנִיָּאֵל לֹא נִעֲנָה אֱלֹא בְּשִׁבִיל אַבְרָהָם — הוּא תִּמָּא גְּדוּלָה וְרַבּוּתָא</p>
<p>So we must understand: what exactly is Rav’s wonder and astonishment?</p>	<p>וְצָרִיךְ לְהַבִּין מֵהוּ פְּלִיאָתוֹ וְתַמִּיהָתוֹ דְּרַב</p>
<p>Behold, after all this, the original question returns — why did Daniel mention the Name <i>Adnus</i> in his prayer?</p>	<p>וְהִנֵּה אַחַר כָּל זֶה, הִדְרָא קוּשְׁיָא מַה שְׁדְּנִיָּאֵל מְזַכֵּיר שֵׁם אֲדֹנָי בְּתַפְלָתוֹ לְדוּכַתָּה</p>
<p>For by Avraham, other Names were mentioned — why does Daniel mention specifically the Name <i>Adnus</i>?</p>	<p>דְּהֵלֹא גַם בְּאַבְרָהָם נִזְכְּרוּ שְׁמֹת, וְלָמָּה מְזַכֵּיר דְּוָקָא שֵׁם אֲדֹנָי</p>
<p>And even more puzzling: Daniel’s prayer and supplication is an arousal of great mercy for all of Israel in all their lands of dispersion, and for the Holy City.</p>	<p>וּבִיּוֹתֵר יְפֵלֵא, הִנֵּה תַפְלַת דְּנִיָּאֵל וְתַחֲנוּנָיו, הִיא הַהֲתַעוֹרְרוֹת רַחֲמִים רַבִּים בְּעַד כָּלֵל וְיִשְׂרָאֵל כָּכֵל, אַרְצוֹת פְּזוּרִיָּהֶם וּבְעַד עִיר הַקְּדוּשָׁה</p>
<p>As he said: “For it is not because of our righteousness that we cast our supplications before You, but because of Your great mercy.”</p>	<p>וּבְאֵמָרוֹ: "כִּי לֹא עַל צְדָקוֹתֵינוּ אֲנִחְנֵנוּ מִפְּלִים תַחֲנוּנֵינוּ". "לְפָנֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים</p>
<p>For Daniel arouses great mercy for the entirety of Israel and for the Holy City.</p>	<p>דְּדְּנִיָּאֵל מְעוֹרֵר רַחֲמִים רַבִּים בְּעַד כָּלֵל וְיִשְׂרָאֵל וּבְעַד עִיר הַקְּדוּשָׁה</p>
<p>And it is known that the entire concept of arousing great mercy is to arouse abundant mercy from the Source of mercy and supernal kindness — that is, from the root and source.</p>	<p>וְיָדוּעַ דְּכָל עִנְיָן הַהֲתַעוֹרְרוֹת רַחֲמִים רַבִּים, הוּא לְעוֹרֵר רַחֲמִים רַבִּים מִמְקוֹר הַרַחֲמִים וְהַחֲסָדִים הָעֲלִיוֹנִים, הִנֵּנוּ מְעִיקְרָא וְשִׁרְשָׁאֵי</p>
<p>For the Source of mercy is in the Name Havayah (י-ה-ו-ה), which is the Name of mercy — if so, why in this prayer does he mention specifically the Name <i>Adnus</i> (אֲדֹנָי)?</p>	<p>דְּמְקוֹר הַרַחֲמִים הוּא בְּשֵׁם הַיְוָה שֶׁהוּא הַשֵּׁם דְּרַחֲמִים, אִם כֵּן לָמָּה בְּתַפְלָה זֶה מְזַכֵּיר שֵׁם אֲדֹנָי דְּוָקָא</p>
<p>And behold, the request of Daniel in his prayer and supplications is that He should see our desolations — that our desolation should be seen, may G-d spare us.</p>	<p>וְהִנֵּה תוֹכֵן בְּקִשְׁתְּ דְּנִיָּאֵל בְּתַפְלָתוֹ וְתַחֲנוּנָיו, הוּא שִׁירָאָה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ, עֵס זָאֵל אֲנִגְעֵזְעָהֶעֶן וּוְעָרֵן אִוְנָעֵר שְׁמוֹם רַחֲמֵנָא לְצִלּוֹן</p>
<p>This is the meaning of “And see our desolations and the city upon which Your Name is called” — that the desolation of Israel in exile and the desolation of the Holy City should be seen.</p>	<p>דְּזֵהוּ "וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ", אַז עֵס זָאֵל אֲנִגְעֵזְעָהֶעֶן וּוְעָרֵן דְּר שְׁמוֹם יִשְׂרָאֵל בְּגוּלָה אִוְנָעֵר שְׁמוֹם פּוֹן עִיר הַקְּדוּשִׁין</p>

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִסָּן תרצ"ד

[נֶאֱמַר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת בֵּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

<p>We must understand the essence of this request — that He should see our desolations and the desolation of the Holy City.</p>	<p>וְצָרִיךְ לְהִבִּין תּוֹכְנוּ עֲנֵנוּ בְּקִשָּׁה זוֹ, דְּיִרְאֶה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְשׁוֹמְמוֹת עִיר הַקֹּדֶשׁ.</p>
<p>Now, regarding the concept of Divine vision, we find that sometimes it says: “The eye of Hashem is upon those who fear Him,” which refers to vision with one eye.</p>	<p>וְהִנֵּה בְּעֵינֵי הָרְאִיָּה לְמַעְלָה, מְצִינֵנוּ דְלִפְעָמַיִם כְּתִיב "עֵין ה', אֶל יִרְאֵיו", שֶׁהִיא הָרְאִיָּה בְּעֵין אַחַת</p>
<p>And sometimes it says: “The eyes of Hashem are upon the righteous,” which refers to vision with both eyes.</p>	<p>וּפְעָמַיִם כְּתִיב "עֵינֵי ה' אֶל צְדִיקִים", שֶׁהִיא הָרְאִיָּה בְּשְׁתֵּי עֵינָיִם.</p>
<p>And it is stated in Midrash Rabbah, end of <i>Shir HaShirim</i>: “At the time that Israel fulfills the will of the Holy One, Blessed be He — He gazes upon them with both His eyes, as it is written: ‘The eyes of Hashem are upon the righteous.’”</p>	<p>וְאִתָּא בְּמִדְרַשׁ רַבָּה סוּף שִׁיר הַשִּׁירִים: "בְּשַׁעֲהַ שִׁשְׁיִרְאֵל עוֹשֵׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – מִבֵּית עֲלֵיהֶם בְּשְׁתֵּי עֵינָיו, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב: 'עֵינֵי ה' אֶל צְדִיקִים',</p>
<p>“And at the time that they do not fulfill His will — He gazes upon them with one eye, as it is said: ‘Behold, the eye of Hashem is upon those who fear Him.’”</p>	<p>וּבְשַׁעֲהַ שִׁשְׁיִרְאֵל עוֹשֵׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – מִבֵּית עֲלֵיהֶם בְּעֵינוֹ אַחַת, שֶׁנֶּאֱמַר: 'הִנֵּה עֵין ה' אֶל יִרְאֵיו'.</p>
<p>And in <i>Midrash Rabbah</i> (Bereishis, parashah 40), it expounds: “Behold, the eye of Hashem is upon those who fear Him’ — upon Avraham, who is called ‘one who fears Him,’ as it is written: ‘Now I know that you are one who fears G-d.’”</p>	<p>וּבְמִדְרַשׁ רַבָּה (בְּרֵאשִׁית, פְּרָשָׁה מ) דָּרַשׁ: "הִנֵּה עֵין ה' אֶל יִרְאֵיו" – עַל אַבְרָהָם שֶׁנִּקְרָא יִרְאֵיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: 'כִּי עָתָה יָדַעְתִּי כִּי יִרְאֵ אֱלֹקִים אֶתָּה'.</p>
<p>And we must understand: isn't “Behold, the eye of Hashem is upon those who fear Him” referring to looking with one eye — and that is when they are not fulfilling the will of the Holy One, Blessed be He? How then can this be applied to Avraham at all — and especially after the trial of the Akeidah, which was the tenth trial, where it was said, “Now I know that you are one who fears G-d”?</p>	<p>וְצָרִיךְ לְהִבִּין: דִּהְלֵא "הִנֵּה עֵין ה' אֶל יִרְאֵיו" הוּא הַהֲבֵטָה בְּעֵינוֹ אַחַת, וְהוּא בְּשַׁעֲהַ שִׁשְׁיִרְאֵל עוֹשֵׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא — אִיךָ שִׁיךְ זֶה עַל אַבְרָהָם בְּכֻלָּל, וּבִפְרָט אַחַר גְּסִיּוֹן הָעֶקֶדָה שֶׁהוּא גְּסִיּוֹן הָעֵשְׂרִי, שֶׁאָז "נֶאֱמַר 'כִּי עָתָה יָדַעְתִּי כִּי יִרְאֵ אֱלֹקִים אֶתָּה'?"</p>
<p>And we must understand the general concept of “eye” and “sight” Above — what is the meaning of seeing with one eye and seeing with both eyes?</p>	<p>וְצָרִיךְ לְהִבִּין מֵהוּ קְלָלוֹת עֲנֵנוּ עֵין וְהָרְאִיָּה דְלִמְעַלָּה, וּמֵהוּ הַהֲבֵטָה בְּעֵינוֹ אַחַת, וּמֵהוּ הַהֲבֵטָה בְּשְׁתֵּי עֵינָיו.</p>
<p>And behold, regarding the concepts of sight and hearing Above, we find the words of rebuke that King David, peace be upon him, used to rebuke, as it says (Tehillim 94:8–9): “Understand, you boors among the people; and you fools, when will you gain</p>	<p>וְהִנֵּה בְּעֵינֵי הָרְאִיָּה וְהַשְׁמִיעָה שֶׁלִּמְעַלָּה, מְצִינֵנוּ דְבָרֵי תוֹכְחָה אֲשֶׁר דּוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם מוֹכִיחַ לְאִמֵּר (תְּהִלִּים צ"ד, ח-ט): "בִּינוּ בְּעָרִים בָּעָם, וְכִסִּילִים מְתִי תִשְׁכִּילוּ? הַנִּטְעֵ אֲנִי הֲלֵא יִשְׁמַע? אִם יוֹצֵר עֵין הֲלֵא יִבִּיט?"</p>

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִסָּן תרצ"ד

[נְאָמַר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת בֵּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

wisdom? He who plants the ear, shall He not hear? He who forms the eye, shall He not see?"	
And we must understand: what is this coming to teach us? This is a simple and obvious matter to all!	וְצָרִיד לְהַבִּין מַה בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ, וְהוּא דְבַר פְּשוּט וּמוֹכָן לְכָל.
Rather, these are words of rebuke in the form of a logical proof, following what was stated previously (verse 7): “And they say, ‘G-d will not see, nor will the G-d of Yaakov understand.’”	אֵלָּא שֶׁהֵם דְּבָרֵי תוֹכְחָה בְּמוֹפֵת הַכֶּרֶחַ שְׂכָלִי אֲדִלְעִיל מִנִּיה: דְּכָתִיב (שָׁם): "וַיֹּאמְרוּ: לֹא יִרְאֶה יְהוָה וְלֹא יִבִּין". אֵלֶּי יַעֲקֹב.
And to this he rebukes them, saying: isn't it logical that He who plants the ear should surely hear, and He who forms the eye should surely see?	וְעַל זֶה מוֹכִיחֵם לֵאמֹר: דִּהְלֵא הַשְׂכָּל מְחַיֵּב — אֲשֶׁר הַנֶּטֶע אֵזֶן הֲלֵא יִשְׁמַע? וְהַיּוֹצֵר עֵינַן הֲלֵא יִבִּיט?
And the Rambam explained (in <i>Moreh Nevuchim</i> Part 3, Chapter 19) that there were among the early philosophers those who believed in the existence of the True Being, blessed and exalted is He —	וּבְאֵר הַרְמַב"ם (בְּמוֹרֵה נְבוּכִים חֵלֶק ג', פָּרָק י"ט): שֵׁיִשְׁנָם מִן הַפִּילוֹסוֹפִים הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁהֵם מְאַמִּינִים בְּמַצִּיאוֹת הָאֱמִתִּי, וְתַבְרִיךְ וַיִּתְעַלֶּה.
but they claimed that the knowledge Above is only intellectual knowledge and not sensory perception.	אֵלָּא שְׂאוּמְרִים: כִּי הִנְדִיעָה שְׁלֹמַעְלָה הִיא רַק יַדִיעָה שְׂכָלִית, וְלֹא מוֹחֶשֶׁת.
And this is the meaning of the verse: “And they said, ‘G-d will not see, nor will He understand...’” — because He, may He be blessed, is exalted and beyond the physical senses of human beings and all created beings.	וְזֵהוּ "וַיֹּאמְרוּ: לֹא יִרְאֶה יְהוָה וְלֹא יִבִּין" וְגו', כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נִעְלָה וְנִשְׁגָּב מִמַּשְׁנֵי הַחוּשִׁים — בְּחוּשֵׁי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַנְּבְרָאִים.
And this is the rational proof brought by the chassid — his intention is regarding David HaMelech, peace be upon him — through a recognition based on intellectual logic, when he said: “He who plants the ear... He who forms the eye...” etc.	וְעַל זֶה הוּא הוֹכֵחַת הַחֲסִיד, בְּוַנְתּוֹ עַל דּוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, בְּהַפְרַת מוֹפֵת שְׂכָלִי, בְּאִמְרוֹ "הַנֶּטֶע אֵזֶן וְגו' אִם 'יוֹצֵר עֵינַן' וְגו'.
He explains the matter with a foundational premise derived from the physical world: that every maker of a tool, unless the action performed by that tool is imagined in the mind of its maker, would not be able to fashion it properly.	וּמְבָאֵר הָעֵנָן בְּהִנָּחָה יְסוּדִית מִהַמוֹחָשׁ: דְּכָל פֶּעַל כְּלִי מִן הַכְּלִים — הֵנָּה לוֹלֵי שֶׁהַפֶּעַל הַנֶּעֱשֶׂה עַל יְדֵי הַכְּלִי הֵהוּא מְצִיר אֲצֵל מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֶת הַכְּלִי — לֹא הֵיךְ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת לוֹ אֶת הַכְּלִי.
For example, if the blacksmith did not picture the concept of sewing in his mind and heart, and understand its function and purpose, he would not have made the needle with the structure necessary for the act of sewing to be performed properly and completely.	וְהַמְשָׁל בּוֹ: שֶׁאִם הַנְּפֹחַ לֹא הֵיךְ מְצִיר עֵנָן הַתְּפִירָה בְּמַחֲזוֹ וְלִבּוֹ, וּמִבֵּין אוֹתָהּ לְתַכְלִיתָהּ — לֹא הֵיךְ אוֹתָהּ הַמַּחֲטָה עַל הַתְּכוּנָה הַזֹּאת אֲשֶׁר תְּשָׁלִים מַעֲשֵׂה הַתְּפִירָה עַל צַד הַשְּׁלֵמוֹת הָרְאוּיָה, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיֶּסֶן תרצ"ד

[נְאֻמַּר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁתָּ בַּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

And so it is with all other tools.	וְכֵן שְׂאֵר הַכְּלִים
And the meaning derived from this above is as follows: the first axiom is that Hashem, may He be blessed and exalted, is absolutely complete, with no deficiency whatsoever.	וְהַנְּמָשָׁל מִזֶּה יוֹכֵחַ לְמַעַלְהָ: כִּי מִשְׁכָּל רֵאשׁוֹן הוּא — אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה, שְׁלֵם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּלֹא שׂוּם חֶסְרוֹן.
Therefore, the absence of sensory capacities (like sight or hearing) would be a lack in His absolute completeness.	וְאִם כֵּן — הָרִי הַעֲדָר מִשְׁנֵי הַחוּשִׁים דְּבִגְי אָדָם, הוּא פְּגִיעָה וְחֶסְרוֹן בְּשְׁלֵמוֹת הָאֱמִתִּי.
And the general idea aligns with the statement: “The Divine service is without end — it is perfection without deficiency.”	וְכָלִית הַעֲנָנָן מִתְאִים עִם הַמְּאֻמָּר: "עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ אֵין". "סוֹף — הוּא שְׁלֵמוֹת בְּלִי חֶסְרוֹן.
Just as He has the power in the infinite (beyond limitations), so too He has power within limitation.	וְכַשֵּׁם שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ בְּבִלְתִּי בְּעַל גְּבוּל — כֶּף יֵשׁ לוֹ כֹּחַ בְּגְבוּל.
And if you say that He has power in the infinite but not in the finite — then you are diminishing His perfection.	וְאִם תֹּאמַר: שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ בְּבִלְתִּי בְּעַל גְּבוּל וְאֵין לוֹ כֹּחַ בְּגְבוּל — אֵתָהּ מְחַסֵּר שְׁלֵמוֹתוֹ.
And “Ein Sof” (the Infinite One) is the ultimate perfection of all.	וְ"אֵין-סוֹף" — הוּא שְׁלֵמוֹתָא דְכָלְא.
And with this, David HaMelech, peace be upon him, refuted the error of the philosophers.	וּבִזְנָה הוֹכִיחַ דְּוֹד הַמֶּלֶךְ עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם — טְעוֹת הַפִּילוֹסוֹפִים.
סדר השתלשלות - ענינים רוחניים הקשורים כמו טבעת בשלשלת, וכמו וידבר שלשת אלפים משל על כל דבר של תורה, ונמשכים זה אחר זה, וכמו השכל שהוא העילה למדות העלולים ממנו	
The order of Hishtalshelus (progressive unfolding) — spiritual matters that are connected like links in a chain, and like “he spoke three thousand parables” on every matter of Torah, and they extend one from the next, one after another — just like intellect, which is the cause (<i>‘ilah</i>) of the emotional attributes (<i>middos</i>) that are derived (<i>‘ululim</i>) from it.	
And the explanation of the matter is: Behold, it is known that there are two levels and dimensions: the first is <i>Hishtalshelus</i> (progressive order), and the second is <i>beyond Hishtalshelus</i> .	וּבְאוֹר הַעֲנָנָן הוּא, דְּהִנֵּה יְדוּעַ דִּישׁ ב' בְּחִינּוֹת וּמְדֻרְגוֹת: הָא' הוּא הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת, וְהַב' הוּא לְמַעַלָּה מִהַשְּׁתַלְשְׁלוֹת.
<i>Hishtalshelus</i> consists of spiritual realities that are grasped and connected to each other.	דְּהַשְּׁתַלְשְׁלוֹת הֵם עֲנִינִים רוּחָנִיִּים הָאֲחוּזִים וְקִשּׁוּרִים, אֱלוֹ בְּאֱלוֹ.
The manner of their connection and interlinking is like the links of a chain — the head of the second link is attached to the end of the one above it, and its bottom is connected to the top of the one below it.	וְאִפְּסָן הַתְּקוּשׁוּרֹתָם וְהַתְּאֻחוּזוֹתָם אֱלוֹ בְּאֱלוֹ הוּא עַל דְּרָךְ הַטְּבָעוֹת הָאֲחוּזִים וְקִשּׁוּרִים בְּשְׁלֵשְׁלוֹת, דְּרֵאשׁ טְבָעַת הַשְּׁנִיָּה אֲחוּזָה בְּסוֹף הַטְּבָעַת הָעֲלִיוֹנָה מִמֶּנָּה, וּבְסוֹפָהּ קִשּׁוּרָה בְּרֵאשׁ הַטְּבָעַת הַתְּתוּנָה מִמֶּנָּה.

Frierdiker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיטָן תַּרְצִ"ד

[נֶאֱמַר בַּשַּׁבָּת קִדְשׁ פָּרָשַׁת בֹּא תַרְצִ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

<p>And so it is with the third, fourth, tenth ring, and on and on — many rings one after the other.</p>	<p>וְכֵן הוּא בְּהִטְבַּעַת הַשְּׁלִישִׁית, הַרְבִּיעִית, וְהַעֲשִׂירִית, עַד, רַבּוּי טַבְּעוֹת בְּזֶה אַחַר זֶה</p>
<p>Each one, at its beginning, is connected to what is above it, and at its end, bound to what is below it.</p>	<p>דְּכָלֶן הֵנָּה בְּרֵאשִׁיתוֹ הֵם אֲחוּזִים בְּלִמְעָלָה מֵהֶם, וּבְסוֹפוֹן קְשׁוּרִים בְּלִמְטָה מֵהֶם</p>
<p>And this is the concept of <i>Hishtalshelus</i> — spiritual realities like intellect (<i>seichel</i>), that are interlinked and connected one to the next, like the links of a chain.</p>	<p>וְזֶהוּ עֲנִינוֹ הַשְּׁתַלְשֻׁלוֹת: שֶׁהֵם עֲנִינִים מְצִיאוֹת רוּחָנִיִּים כְּמוֹ שֶׁכָּל, שֶׁהֵם אֲחוּזִים וְקְשׁוּרִים אִלּוּ בְּאֵלּוּ, בְּדַגְמַת הַטַּבְּעוֹת שְׁבַשְׁלִשְׁלַת</p>
<p>That is: the first reality, at its end, is connected to the level below it, and the second reality — whose beginning is connected to what is above it — at its end is connected to what is below it.</p>	<p>וְהֵינּוּ: דְּהַמְצִיאוֹת הֶרְאִשׁוֹנָה — הֵנָּה בְּסוֹפָהּ הִיא קְשׁוּרָה בְּהַמְצִיאוֹת שְׁלִמְטָה מִמֶּנָּה, וְהַמְצִיאוֹת הַשְּׁנֵיָה — אֲשֶׁר בְּרֵאשִׁיתָהּ הִיא קְשׁוּרָה בְּהַמְצִיאוֹת שְׁלִמְעָלָה, הֵנָּה בְּסוֹפָהּ הִיא קְשׁוּרָה בְּהַמְצִיאוֹת שְׁלִמְטָה מִמֶּנָּה</p>
<p>And so is the order of these spiritual realities — that although each one is an existence unto itself, each one has its beginning bound to the spiritual level above it, and its end connected to the level below it.</p>	<p>וְכֵן הוּא סֵדֶרֶם שֶׁל מְצִיאוֹת הַלָּלוּ, דְּעֵם הַיּוֹתֵם כָּל אֶחָד מֵהֶם מְצִיאוֹת לְעַצְמוֹ, הֵנָּה כָּל אֶחָד מֵהֶם הֵרִי רֵאשׁוֹ אֲחוּזוֹ בְּהַמְצִיאוֹת הַרוּחָנִי שֶׁקְדוּם לוֹ, וְסוֹפוֹ קְשׁוּר בְּהַמְצִיאוֹת הַרוּחָנִי שְׁלִמְטָה מִמֶּנּוּ</p>
<p>This is the meaning of “he spoke three thousand parables,” and our Sages of blessed memory said (Eruvin 21b): “This teaches that Shlomo said on every matter of Torah three thousand parables.”</p>	<p>דְּזֶהוּ עֲנִינוֹ "וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשְׁל", וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (עֵירוּבִין דף כ"א ע"ב): "מִלְּמַד שְׁאָמַר שְׁלֹמֹה עַל", "כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁל תּוֹרָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשְׁל</p>
<p>These are three thousand levels of intellect, in parable and its application, on each matter of Torah — all of which flow one from the next, the end of the first bound to the beginning of the second, and so on.</p>	<p>שֶׁהֵם ג' אֲלָפִים שְׁכָלִים בְּמִשְׁל וְנִמְשָׁל בְּכָל דָּבָר וְדָבָר שֶׁל תּוֹרָה, אֲשֶׁר בָּלָם הֵם הוֹלְכִים וְנִמְשָׁכִים זֶה אַחַר זֶה — דְּסוֹפוֹ שֶׁל הֶרְאִשׁוֹן קְשׁוּר בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל הַשְּׁנִי, וְרֵאשׁוֹ שֶׁל הַשְּׁנִי אֲחוּזוֹ בְּסוֹפוֹ שֶׁל הֶרְאִשׁוֹן</p>
<p>And so are all of them, one after the other, like the links of a chain.</p>	<p>וְכֵן בָּלָם בְּזֶה אַחַר זֶה, בְּדַגְמַת הַטַּבְּעוֹת דְּשְׁלִשְׁלַת</p>
<p>However, the links of a chain are only a metaphor. The first link does not <i>necessitate</i> the existence of the second, and the second is not <i>compelled</i> by the first.</p>	<p>אֲמָנָם טַבְּעוֹת הַשְּׁלִשְׁלַת הֵן רַק מִשְׁל לְבַד, וְאִין הַטַּבְּעַת הֶרְאִשׁוֹנָה מְחַיֶּבֶת הַיּוֹתוֹ שֶׁל הַטַּבְּעַת הַשְּׁנֵיָה, וְהַטַּבְּעַת הַשְּׁנֵיָה אֵינָה מְכַרְחַת מִן הֶרְאִשׁוֹנָה</p>

Frierdiker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיטָן תַּרְצ"ד

[נְאָמַר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁת בֵּא תַרְצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

<p>But in the <i>nimshal</i> (conceptual meaning), regarding spiritual realities such as intellect — the first intellect <i>necessitates</i> the second intellect that follows it, and the second is a logical <i>consequence</i> of the first.</p>	<p>אָבֵל כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּנִמְשָׁל, בְּהַמְצִיאוֹת הַרוּחָנִיִּים דְּשִׁכְל — הִנֵּה הַשִּׁכְל הָרִאשׁוֹן מְחִיב אֶת הַשִּׁכְל הַשֵּׁנִי הַבֵּא אַחֲרָיו, וְהַשִּׁכְל הַשֵּׁנִי הוּא מְכַרַח מִן הַשִּׁכְל הָרִאשׁוֹן.</p>
<p>This follows the pattern of 'ilah and 'alul — cause and effect — as we see tangibly in the powers of the soul, which descend through the pattern of cause and effect.</p>	<p>בְּסֹדֶר דְּעֵלָה וְעֵלּוּל, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ רוֹאִים בְּמוֹחַשׁ בְּכַחוֹת הַהִנְפֵּשׁ — הִנֵּה הֵם מְשַׁתְּלֵשְׁלִים בְּדֶרֶךְ עֵלָה וְעֵלּוּל.</p>
<p>In cause and effect, the two are in proportion to one another; therefore, every cause necessitates its effect, and every effect is compelled by its cause, and comes forth from it automatically.</p>	<p>דְּעֵלָה וְעֵלּוּל הוּא שְׁבַעֲרֵךְ זֶה לְזֶה, וְלִכְּוֹן — הִנֵּה כָּל עֵלָה מְחִיבֶת עֵלּוּל, וְכָל עֵלּוּל מְכַרַח מִן הָעֵלָה, וְנִמְצָא בְּדֶרֶךְ מְמִילָא מְמַנָּה.</p>
<p>Since the definition of cause and effect is that they are close in value to each other, it is possible to determine the nature of the effect based on its cause.</p>	<p>וְלֵהִיּוֹת שֶׁהֶגְדֵּר דְּעֵלָה וְעֵלּוּל הוּא מֵה שֶׁהֵם קְרוּבִים בְּעֶרְךָ זֶה לְזֶה — לְזֹאת, הִנֵּה בְּכָל עֵלָה יְכוּלִים לִידַע עֲנִין הָעֵלּוּלִים הַמְחִיבִים לְבֹא מְמַנָּה.</p>
<p>And if at times the effects are not revealed, it is because of an external factor that prevents or delays their revelation — because that which must come cannot fail to come, unless there is something external holding it back.</p>	<p>וְאִם לְפַעְמִים אֵינָם מִתְגַּלִּים הָעֵלּוּלִים — הוּא מְפַנֵּי סָבָה צְדָדִית הַמּוֹנֵעַת וּמַעֲכָבֶת הַתְּגַלּוּתָם. כִּי הַמְחִיב לְבֹא — אִי אֶפְשָׁר שְׁלֵא יְבֹא, אִם לֹא דְכֹאֲשֵׁר יֵשׁ דְּבַר צְדָדִי הַמּוֹנֵעַ וּמַעֲכָב שְׁלֵא יְבֹא.</p>
<p>If so, the prevention is not essential to the cause itself, but only due to some external factor. And from every effect, it is possible to understand the greatness of its cause that necessitated it.</p>	<p>אִם כֵּן — הֵרִי אֵינן הַמְּנִיעָה מִצַּד עֲצָמוֹ, כִּי אִם מִצַּד סָבָה חִיצוֹנִית לְכַד. וּמִכָּל עֵלּוּל אֶפְשָׁר לִידַע מַעֲלַת עֲלָתוֹ הַמְחִיבֶת אוֹתוֹ.</p>
<p>For even when the <i>effect</i> ('alul) is already an independent existence, nevertheless, it contains the extension of its <i>cause</i> ('ilah) that necessitated it.</p>	<p>כִּי גַם כְּאֶשֶׁר הָעֵלּוּל הוּא כְּבָר מְצִיאוֹת לְעֲצָמוֹ, הִנֵּה מְכַל מְקוֹם יֵשׁ בוֹ הַתְּפִשְׁטוֹת עֲלָתוֹ אֲשֶׁר חִיבּוֹ.</p>
<p>Like intellect and emotions, which are cause and effect — the intellect is the cause, and the emotions are the effects.</p>	<p>וְכְמוֹ שִׁכְל וּמַדּוֹת שֶׁהֵם עֵלָה וְעֵלּוּל, דְּהַשִּׁכְל עֵלָה וְהַמַּדּוֹת עֵלּוּלִים.</p>
<p>Every intellect necessitates an emotion, and the emotion emerges automatically from that intellect.</p>	<p>הִנֵּה כָּל שִׁכְל מְחִיב מַדָּה, וְהַמַּדָּה נִמְצָאָת בְּדֶרֶךְ מְמִילָא מִן הַשִּׁכְל.</p>
<p>This is the rule: when a person has intellect in his mind, and comprehends and understands it well, and reflects upon it deeply — then it is inevitable that an emotion corresponding to that understanding will be aroused in his heart.</p>	<p>דְּזֶה הַכְּלָל: שְׁכֹאֲשֶׁר יֵשׁ שִׁכְל בְּמַחוֹ, וּמְשַׁכִּיל וּמְבִין בְּהִבְנָה טוֹבָה, וּמְתַבּוֹנֵן בוֹ בְּהַעֲמָקָת דַּעְתּוֹ — הִנֵּה בְּהִכְרַח שִׁיתְעוֹרֵר בְּלִבּוֹ מַדָּה הַמְחִיבֶת וּמְכַרַחַת מֵהַשִּׁכְלָה הַהִיא הַנִּתְפָּסֶת וּמְשֻׁגָּת בְּמַחוֹ.</p>

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בַּיּוֹם ב' נִיֶּסֶן תרצ"ד

[נֶאֱמַר בַּשַּׁבָּת קִדְשׁ פְּרִשְׁתָּ בְּאֵרֶצְךָ]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

<p>As we observe tangibly: whether in physical matters — when someone understands something deeply, they inevitably experience an emotion, either love and closeness or fear and distance —</p>	<p>דָּבָר הוּא בְּמוֹחָשׁ, הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת — דְּכֹאֲשֶׁר מִבֵּין דְּבָר וּמִתְבּוֹנֵן בוֹ, הָרִי בְּהִכְרַח שְׂוִיתְעוֹרֵר בְּאִיזוֹ מִדָּה — שֶׁהִיא אִם בְּאַהֲבָה וּקְרוֹב אוֹ בְּיִרְאָה וְרִיחוּק.</p>
<p>That is, in the emotion that is necessitated and compelled by that intellectual grasp.</p>	<p>וְהִינּוּ בְּאוֹתָהּ הַמִּדָּה הַמְּחַיֶּבֶת וּמְכַרְחֶת מִהַמְשַׁכֵּל הַהוּא.</p>
<p>And so too in spiritual matters: when one reflects on G-dliness with deep focus until the matter is felt in his heart — then it is inevitable that he will be aroused in the emotion that is compelled from that understanding.</p>	<p>וְכֵן בְּרוּחַנִיּוֹת: דְּכֹשֶׁמִּתְבּוֹנֵן בְּהִתְבּוֹנְנוֹת אֱלֹקִי, בְּהַעֲמַקֵּת דַּעְתּוֹ עַד שֶׁהֵעֲנֵן נֶרְגָּשׁ בְּלִבּוֹ — הִנֵּה אָז, הָרִי בְּהִכְרַח הַדְּבָר שְׂוִיתְעוֹרֵר בְּאוֹתָהּ הַמִּדָּה הַמְּחַיֶּבֶת מִהַמְשַׁכֵּל הַהוּא.</p>
<p>The main thing is the contemplation and attachment to that which he understands — until that idea is internalized in his wisdom, understood and grasped in his Binah (understanding), and attached with his Daas (knowledge).</p>	<p>דַּעֲקָר הַכֹּל הוּא הַהִתְבּוֹנְנוֹת וְהַהֲתַקְשְׁרוֹת בְּמָה שֶׁמְשַׁכֵּל וּמִבֵּין — עַד שֶׁיְהִינָה הֵעֲנֵן הַהוּא, הַמְשַׁכֵּל בְּחֻקְמָתוֹ, וְהַמּוֹבֵן וּמִשָּׁג בְּכַח בִּינְתּוֹ, מִקֹּשֶׁר בְּדַעְתּוֹ.</p>
<p>Until the concept becomes his, not something external to him — meaning, it is not merely an intellectual matter, but the intellect touches him — it becomes his own.</p>	<p>בֵּינָם עִם וּוְעָרַט זַיִינֵעַ אַ זַאָד וְלֹא דְבָר שְׁחוּץ מִמֶּנּוּ, וְהִינּוּ: דְּאִינוּ רַק עֲנֵן שְׁכֵלִי בְּלִבְד, כִּי אִם שֶׁהַשְׁכֵּל הַהוּא נוֹגֵעַ לוֹ — עִם אִיז זַיִינֵעַ אַ זַאָד.</p>
<p>ישנו לימוד שהוא רק בידיעה שכלית, אבל כשהענין נוגע לו בעצמו, אזי הלימוד באופן אחר לגמרי, שמתקשר בזה ומתעורר מזה במדה שבלב, לפי השכל ההוא. ומבאר בארוכה פירוש הפסוק אהללה הוי' בחיי אזמרה לאלקי בעודי</p>	
<p>There is a type of learning that remains only as intellectual knowledge. But when the matter touches him personally, then the learning is in an entirely different manner — he connects with it, and is aroused by it in an emotional attribute of the heart, corresponding to that intellect. And at length, it explains the meaning of the verse: "I will praise Hashem with my life; I will sing to my G-d while I exist."</p>	
<p>And the explanation of this matter will be understood from what we tangibly observe in the study and knowledge of Torah:</p>	<p>וּבְאוֹר דְּבָר זֶה יוֹבֵן מִמָּה שֶׁאֵנּוּ רוֹאִים בְּמוֹחָשׁ בְּלִמּוּד, וּבִדְעֵת הַתּוֹרָה.</p>
<p>that when one learns a sugya (topic) with deep analysis, and knows all the details of the issue,</p>	<p>דְּכֹאֲשֶׁר אֶחָד לֹמֵד אֵיזָה סוּגְיָא בְּעִיּוֹן רַב, וְיוֹדֵעַ כָּל פְּרִטֵי עֲנִינֵי הַסוּגְיָא</p>
<p>together with the reasons and explanations, and speaks precisely, and understands the topic in its clarity,</p>	<p>עִם טַעְמֵי הַסְּבָרוֹת, דְּבָר דְּבוּר עַל אִפְנוֹ, וְיוֹדֵעַ הֵעֲנֵן עַל בּוּרְיוֹ</p>
<p>and speaks about the sugya and analyzes it — nonetheless, it is still only intellectual knowledge alone.</p>	<p>וּמְדַבֵּר בְּסוּגְיָא וּמְפַלְפֵּל בָּהּ — וּמְכַל מְקוֹם, אִינוּ אֶלָּא נְדִיעָה שְׁכֵלִית בְּלִבְד.</p>

Frierdiker Rebbe

בס"ד *ללמד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיטָן תַּרְצ"ד

[נֵאמַר בְּשַׁבַּת קִדְשׁ פְּרִשְׁת בֵּא תַרְצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

But when that very topic touches him personally — then his speech about it is in an entirely different manner,	אָבֵל כְּאִשֶּׁר הָעֵינָן הֵהוּא עֲצָמוּ נוֹגַע לוֹ — אָז הוּא בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרֵי
his speech is with great vitality, as the saying goes: “The earth trembles.”	דְּהַדְבּוּר שְׁלוֹ בְּעֵינָן — הוּא בְּחַיּוּת רַב, כְּמֵאמַר: "דִּי "הָאָרֶץ רוּעֵדָת
As a metaphor: one who learns the sugya of one who sells his field under duress and submits a disclaimer (moda'ah) that nullifies it,	וְעַל דָּרָךְ מְשַׁל: מִי שְׁלוּמֵד הַסּוּגְיָא דְמוֹכַר שְׂדֵהוּ מִחַמַּת אֹנֶס, וּמְסַר מוֹדְעָה וּבִטְלָה
and knows all the details — whether the coercion was regarding a generic field or a specific one, the method of money transfer,	וְיודֵעַ כָּל פְּרִטֵי הַסּוּגְיָא — אִם הָאֹנֶס הָיָה בְּשָׂדֵה סְתָם, אִו בְּשָׂדֵה זֵו, וּבִאִפְּן קוֹבֵלַת הַמַּעוֹת
and also the manner in which the disclaimer was delivered — whether orally or in writing —	וְכֵן בְּאִפְּן מְסִירַת הַמוֹדְעָה: אִם בְּפֶה אִו בְּכַתָּב
and he knows all the reasoning and explains them with great depth, in accordance with the legal conclusion,	וְכָל פְּרִטֵי הַהֶסְבְּרוֹת יוֹדֵעַ אוֹתָם בְּטַעֲמִים, וּמְפַלְפֵּל בָּהֶם, בְּהַעֲמָקָה גְּדוּלָה, כְּפִי הַמְּסַקְנָה לְהִלְכָה
that compromise has the legal status of sale, and forgiveness is like a gift, and a gift that includes a property guarantee is legally like a sale —	דְּפִשְׁרָה דִּינָה כְּמִכָּר, וּמַחֲלֵה דִינָה כְּמַתָּנָה, וּמַתָּנָה שְׂכָתוּב בָּהּ אַחֲרֵיאוֹת נְכָסִים — דִּינָה כְּמִכָּר
and even though he knows all these details and analyzes them, nevertheless — after all this, it still remains just intellectual knowledge alone.	וְהֵגַם שְׂוִידֵעַ כָּל עֵינָי הַפְּרִטִים שְׂבִיזָה וּמְפַלְפֵּל — וּמְכַל מְקוּם, הָרִי אַחַר כָּל זֶה — אִין זֶה אֵלֵא יְדִיעָה שְׂכֵלִית לְבַד
But it is an entirely different matter when he himself needs that matter in a way that affects him practically.	אָבֵל בְּאִפְּן אַחַר לְגַמְרֵי הוּא כְּאִשֶּׁר הוּא עֲצָמוּ מְצַטְרֵךְ, לְהָעֵנָן הֵהוּא בְּהַנוֹגַע לוֹ לְמַעֲשֵׂה
Then, those same explanations are, for him, with great vitality.	אָז הֵנָּה הַסְּבָרוֹת הָאֵלוּ עֲצָמָן הֵן אֲצֵלוֹ בְּחַיּוּת רַב
Not only that — new insights and many additional explanations come to him in the specifics of that sugya.	וְהֵינָנוּ, דְּלִבַּד זֹאת שְׁנוּסָפִים אֲצֵלוֹ רַבּוּי סְבָרוֹת בְּהַמְצָאוֹת, חֲדָשׁוֹת בְּפְרִטֵי הַסּוּגְיָא הֵהוּא
Additionally, his heart is stirred with many claims and arguments to reverse the judgment in his own favor.	הֵנָּה לְבַד זֹאת, הָרִי מִתְעוֹרֵר בְּלִבּוֹ רַבּוּי טַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת בְּהַפּוּךְ זְכוּת עֲצָמוֹ
And all this is because the matter affects him.	וְכָל זֶה הוּא לְפִי שְׂהָעֵנָן נוֹגַע לוֹ
Even though, in truth, in the actual body and essence of his intellectual knowledge of the topic — nothing new has occurred.	אִשֶּׁר בְּאֵמַת, הֵנָּה בְּגוּף וְעֵצָם יְדִיעַת הַשְּׂכֵלֵת הָעֵינָן הֵהוּא — אִין אָז שׁוּם חֲדוּשׁ דְּבָר עַל מַה שְׂיָדַע תְּחִלָּה
For even before, he knew the sugya thoroughly.	דְּגַם תְּחִלָּה יָדַע אֵת הַסּוּגְיָא עַל בּוֹרְיָה

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיטָן תַּרְצ"ד

[נֶאֱמַר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁתָּ בֵּא תַרְצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

The novelty now is that before, he knew it only intellectually, and even though he spoke about the sugya with sharpness and excitement —	וְרַק הֵהֱתַחְדָּשׁוּת הוּא בְּזֶה, דְּתַחֲלֶה יָדַע אֶת הַשְּׂכָלִי לְבַד, — וְגַם שָׂדָבַר בְּסוּגְיָא בְּפִלְפוּל רַב וּבְחֲרִיפוֹת וְהִתְפַּעְלוֹת
that excitement was only an intellectual excitement.	אָבָל הֵיא רַק הִתְפַּעְלוֹת הַשְּׂכָל לְבַד
But now that the matter affects him, his connection to it causes his heart to be aroused with an emotion in accordance with the necessity of that intellect.	אָבָל עַתָּה כְּאֲשֶׁר הֵעֲנִין נוֹגַע לוֹ, הִנֵּה הֵהֱתַחְשָׁרוֹת שְׁלוֹ בְּעֵנִין פֶּעַל וְגַרְם הִתְעוֹרְרוֹת לְבוֹ בְּמִדָּה שְׂבַלְב, כְּפִי חַיִּיב הַשְּׂכָל הֵהוּא
And so it is also in regard to Divine understanding.	וְכֵן הוּא גַם בְּעֵנִין הַשְּׂכָל הָאֱלֹקִי
For we see tangibly that when one learns a concept and understands it very well in all the details of that concept,	שְׂאֲנוּ רוֹאִים בְּמוֹחָשׁ דְּכִשְׁלוּמִד אֵינָה עֲנִין וּמְבִינֹו כְּכִי, טוֹב כָּל כְּרִטִי הֵעֲנִין הֵהוּא
and he explains it to himself and speaks about it with good reasoning, and he becomes emotionally moved by the pleasantness of that understanding,	וּמְסַבִּיר לְעֲצָמוֹ הֵעֲנִין וּמְדַבֵּר בּוֹ בְּטוֹב טַעַם וּמְתַפַּעַל, בְּעֲצָמוֹ עַל נְעִימַת הַמְשָׁכָל הֵהוּא
nevertheless, it is still only intellectual knowledge alone, and the essence of the concept does not touch him to cause any arousal in his heart.	וּמְכַל מְקוּם אֵינֹו אֵלָא יְדִיעָה שְׂכָלִית בְּלְבַד, וְעֲצָם הֵעֲנִין אֵינֹו נוֹגַע לוֹ שִׁיפְעַל אֵינָה הִתְעוֹרְרוֹת בְּלִקְבוֹ
And even though he has great vitality in the concept, and he contemplates it with much emotional excitement,	וְהַגַּם שְׂיֵשׁ לוֹ חַיּוֹת רַב בְּהֵעֲנִין, אֲוֹן אֵיז אֵין וַעֲם, צוֹקְאֻכְטִי בְּהִתְפַּעְלוֹת רַב
this is still only an emotional excitement of the heart, and not yet a functioning of the heart in giving birth to an emotion appropriate to that understanding.	הִנֵּה הוּא רַק הִתְרַגְּשׁוֹת הַלֵּב בְּלְבַד, וְאֵין זֶה עֲדִין פֶּעַלֶת הַלֵּב בְּהוֹלִיד אֵינָה מִדָּה מְתַאֲיָמָה לְהַמְשָׁכָל הֵהוּא
For example, when he learns the concept of "אֶהְלֶלָה הוִי' בְּחַיִי, אֶזְמַרְהָ" ("I will praise Hashem with my life, I will sing to my G-d while I exist"),	וְכִמוֹ עַל דְּרַךְ מְשַׁל דְּכִשְׁלוּמִד אֶת הֵעֲנִין "אֶהְלֶלָה הוִי', בְּחַיִי, אֶזְמַרְהָ לְאֱלֹקֵי בְּעוֹדִי
and he learns this concept in depth, and he understands and comprehends that "חַיִי" (my life) refers to the soul —	וְלוּמִד עֲנִין זֶה בְּהֵעֲמָקָה, וּמְבִין וּמְשַׁיֵּג דְּ"חַיִי" הוּא תַאֲר, וְכַנּוּי אֵל הַנְּפֶשׁ
that is, the light and vitality of the soul that is invested in the limbs of the body — for "life" is the soul,	הֵינִינוּ אֲוֵר וְחַיּוֹת הַנְּפֶשׁ הַמְתַּלְבֵּשׁ בְּאֵיבְרֵי הַגּוּף, דְּ"חַיִי" הוּא הַנְּפֶשׁ
and when the eye sees, the ear hears, the intellect understands, and the limbs perform their functions — this is a living person.	וְכַאֲשֶׁר הֵעֲנִין רוֹאָה, הֵאָזֵן שׁוֹמַעַת, בְּשְׂכָלוֹ יָבִין, וְהַאֲבָרִים פּוֹעֲלִים פֶּעַלְתָּם — אֵז הוּא אָדָם חַי
So "חַיִי" refers to the soul, and "עוֹדִי" (my being) is the body, which is called "עוֹד" (something extra) —	וְזֶהוּ דְּ"חַיִי" הוּא הַנְּפֶשׁ, וְ"עוֹדִי" הוּא הַגּוּף, שְׁהַגּוּף, "נִקְרָא עוֹד"

Friediker Rebbe

בס"ד * ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִסָּן תרצ"ד

[נְאָמַר בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁת בֵּא תרצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

meaning it is not an entity unto itself, because the essence is the soul.	עַר אִיז נֶאֱדָ אַ זֹאד, וְהִינּוּ דְאִינּוּ דְבַר לְעֶצְמוֹ, כִּי הָעֶקֶר הִיא הַנְּפֶשׁ.
As is explained at length elsewhere: “From my flesh I see G-d” — that the body itself testifies that the soul is the essence.	וּכְמוֹ שְׁמִבְאָר בְּמָקוֹם אַחֵר בְּאַרְיִכוֹת: "מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלֹהִים", דְּהַגּוּף עֶצְמוֹ מְעִיד עַל הַנְּפֶשׁ שֶׁהִיא הָעֶקֶר.
For the <i>yesh</i> (created being) itself points to the truth, that it is not the essence, but rather the divine <i>ayin</i> (nothingness) that gives life to the <i>yesh</i> — that is the essence.	דְּהֵישׁ עֶצְמוֹ מוֹרָה עַל הָאֵמֶת: אִז נִיט עַר אִיז דָּר עֶקֶר, נֶאֱדָ דָּר "אִינ" אֱלֹקֵי וּוּס אִיז מְחִיָּה אֶת הֵישׁ — הוּא הָעֶקֶר.
And he also knows the difference between Hallel and Zemer: in Chassidus it is explained that <i>Hallel</i> is by the mouth, and <i>Zemer</i> is with an instrument.	וְיוֹדֵעַ גַּם הַהִפְרָשׁ בֵּין הַלֵּל וְזֶמֶר, בְּחֻקֵּי הַפְּנִימִית — דְּהַלֵּל בְּפִה וְזֶמֶר בְּכֵלִי.
For all <i>Hallel</i> is praise that is usually expressed in speech.	דְּכָל הַלֵּוֹל הוּא שְׁבַח הַבָּא עַל הָרַב בְּדַבּוּר.
And <i>zemer</i> (melody), even when it is expressed vocally and not with an instrument, is also in the form of song.	וְזֶמֶר גַּם כְּשֶׁבֵא בְּקוֹל וְלֹא בְּכֵלִי, הִיא גַּם כֵּן בְּדֶרֶךְ שִׁיר.
In any case, <i>hallel</i> (praise) is higher in the level of the soul's elevation than is <i>zemer</i> ,	דְּבְכָל אִפֹּן הִנֵּה הַהַלֵּוֹל הוּא מְעֵלָה יוֹתֵר בְּמַעֲלֵת הַתְּרוֹמְמוֹת הַנְּפֶשׁ מִכְּמוֹ שֶׁהוּא בְּזֶמְרָה.
because <i>hallel</i> is more spiritual than <i>zemer</i> .	לְהִיּוֹת דְּהַלֵּוֹל הוּא רוּחָנִי יוֹתֵר מִכְּמוֹ זֶמְרָה.
Therefore, regarding the soul's light and vitality, the verse uses the term <i>hallel</i> ,	"וְלִזְאֵת לְגַבֵּי אוֹר וְחַיּוּת הַנְּפֶשׁ אוֹמֵר לְשׁוֹן "הַלֵּל"
and regarding the body, it uses the term <i>zemer</i> ,	"וְלְגַבֵּי הַגּוּף אוֹמֵר לְשׁוֹן "זֶמֶר"
And when one studies this concept — “אֶהְלֵלָה ה' בְּחַיֵּי” — which refers to the lights of the ten sefiros of Atzilus,	וּכְאֲשֶׁר לוֹמַד עֲנִנּוּ זֶה: "אֶהְלֵלָה ה' בְּחַיֵּי", שֶׁהֵם אוֹרוֹת דְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת.
and “אֶזְמְרָה לְאֱלֹקֵי בְּעוֹדֵי” refers to the vessels of the ten sefiros of Atzilus,	וְאֶזְמְרָה לְאֱלֹקֵי בְּעוֹדֵי", שֶׁהֵם הַכֵּלִים דְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת.
and he grasps this concept well in all its details — in a tangible understanding — from soul and body, which correspond to the light and vessels of the ten sefiros of Atzilus,	וּמִשָּׂגִי הַהִשְׁפָּלָה הֵיטֵב בְּכָל פְּרִטֵי הָעֲנִינִים שְׁבֻזָּה, כְּהַשְׂגָּה מוֹחֲשִׁית מִגּוּף וְנֶפֶשׁ, שֶׁהֵם מְכֻנְיִים לְהָאוֹר — וְהַכֵּלִים דְּעֵשֶׂר סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת.
still, after all this, it is only intellectual knowledge.	הִנֵּה אַחֵר כָּל זֶה — הוּא רַק יְדִיעָה שְׂכֵלִית בְּלִבָּד.
But when he serves Hashem in prayer and focuses his mind on this comprehension, once, twice, and three times,	אַבָּל כְּאֲשֶׁר הוּא עוֹבֵד ה' בְּתַפְלָה, וּמְעַמִּיק דְּעֻתּוֹ בְּהַשְׂגָּה זוֹ, פַּעַם שְׁתַּיִם וְשְׁלוֹשׁ.

Friediker Rebbe

בס"ד *ללמוד בַּרְבִּים בְּיוֹם ב' נִיטָן תַּרְצ"ד

[נֶאֱמַר בַּשַּׁבָּת קִדְשׁ פְּרִשְׁתָּ בָּא תַּרְצ"ד]

To be learned in public on Monday, the 2nd of Nissan, 5694 (1934)

(Said on the holy Shabbos of Parshas Bo, 5694)

until the concept becomes something that touches him like the knowledge of a halachic ruling that is relevant in practice —	עַד שֶׁהַעֲנָן נִעְשָׂה נוֹגֵעַ לוֹ בְּדַגְמַת יְדִיעַת פְּסַק הַלְכָה — הַנוֹגֵעַ לְמַעֲשֵׂה
then inevitably, his heart will be aroused with the emotion that is necessitated by that comprehension.	אִז הֵנָּה בְּהִכָּרַח שֶׁבְּלִבּוֹ תִתְעוֹרֵר אוֹתָהּ הַמְדָּה הַמְחִיכָת מֵהַשְּׂפָלָה הַהִיא
This is because every <i>cause</i> necessitates its <i>effect</i> , and every <i>effect</i> corresponds in measure to its <i>cause</i> —	וְהוּא מִפְּנֵי שֶׁכָּל עֲלֵה מְחִיכָת עֲלוּל, וְכָל עֲלוּל הוּא בְּעֶרְךָ עֲלָתוֹ,
therefore, it comes automatically from the cause.	עַל כֵּן הִיא בָּאָה בְּדֶרֶךְ מִמִּילָא מְהֵעֵלָה
For this is the structure of <i>middah</i> (emotion) in relation to its <i>seichel</i> (intellect), as <i>cause and effect</i> , which descend one from another,	דְּבָרָה — הִיא הַמְדָּה בְּעֵלָה וְעֲלוּל שֶׁהֵם מִשְׁתַּלְּשָׁלִים זֶה מִזֶּה,
in an ordered chain of higher and lower, where each level is proportionately close in value to the next.	בְּסֹדֶר מְסֻדָּר דְּעֲלִיוֹן וְתַחְתּוֹן, וְהֵם בְּבַחֲיַנַּת קְרוֹב הָעֶרְךָ זֶה לְזֶה